

Zemřelého doc. Jiřího Urbance si bude jak Slezská univerzita, tak opavská kultura natrvalo připomínat

Autor: Ivan Augustin

OPAVA - Středoškolský pedagog, dlouholetý vedoucí Památníku Petra Bezruče v Opavě, přední iniciátor vzniku Slezské univerzity (SU), první děkan její Filozofické fakulty a poté po dvě funkční období prorektor SU pro rozvoj. Doplnit jméno nositele těchto aktivit není pro ty, kdo akademické prostředí SU znají, obtížné. Kdo by nevěděl o Jiřím Urbancovi?

Ještě při osmdesátce byl doc. PhDr. Jiří Urbanec, CSc. (narozen 25. května 1932), v proudu univerzitního dění. Aktivní účastí na přednášce opavské pobočky Literárněvědné společnosti věnované odkazu Antonína Jana Jungmanna (výklad podala doc. PhDr. Milada Písková, CSc.) potvrdil, že životní výročí ho nejen nijak nelimituje, ale naopak motivuje k naplňování dalších tvůrčích plánů. K těm prvořadě patřilo čilé publikování, které jeho profesní dráhu provázelo od úplných počátků. Nejen v odborném celostátním, ale též v denním tisku, tedy na poli popularizace literatury a se zvláštním akcentem na region, z něhož vzešel a jehož duchovnímu povznesení neúnavně věnoval všechny tvůrčí síly. K témuž vždy usilovně povzbuzoval blízké i vzdálenější okolí.

Vyznání

Po letech nyní i já rád konstatuji, že horečná doba je za námi, vášnivé polemiky, podmíněné rychle se měnícími poměry po 17. listopadu 1989, odezněly, a nastala doba usilovné a nikdy nekončící práce. Děkuji všem, kteří v těch raných dobách začínali, i dalším, kteří postupně přicházeli. Slezská univerzita žije intenzivním životem, nechť vzkvétá i po našem odchodu a vychovává nepřehledné řady těch, kteří budou v našem národě i v širším kontextu evropském nositeli pokroku, vědy a tolerance.

Jiří Urbanec, 1996

Vždyť už vysokoškolská studia v Brně zakončil v roce 1955 diplomovou prací „První ročník Novin Těšínských“ vedenou prof. Josefem Hrabákem. Po nedlouhém pedagogickém působení v Krnově se rodák z Lískovce u Frýdku-Místku rozhodl spojit svůj další život s Opavou. Tady se věnoval bezručovským studiím, za něž právě v roce 100. jubilea Bezručova narození získal hodnost kandidáta věd (monografie Mladá léta Petra Bezruče. Život a dílo 1867-1903.). Zabýval se ovšem také dalšími literáty regionu, působil jako redaktor sborníků a časopisů, recenzent a literatury i divadla. Signatura „ju“ se stala často frekventovanou.

Po listopadu 1989 soustředil Jiří Urbanec těžiště svých profesních i občanských iniciativ do myšlenky zřízení nové univerzity. V roce 1990 se stal děkanem opavské Filozofické fakulty a zároveň od jejích počátků vedoucím katedry literární vědy, muzeologie a výtvarné fotografie, transformované do podoby Ústavu bohemistiky

a knihovnictví (ÚBK), post jehož vedoucího opustil velký znalec díla Petra Bezruče (Petr Bezruč - Vladimír Vašek 1904–1928. Základní životopisná fakta. Spoluautoři Alena Chudárková, Vladimír Pfeffer, Zdeňka Pfefferová, 1989) Vojtěcha Martínka, A. C. Nora, Frana Směji a mnoha dalších a v minulém desetiletí také obětavý předseda ostravského střediska Obce spisovatelů až po dlouhých letech. Naposledy se na ÚBK věnoval české literatuře 20. století a teorii literatury.

Jedním z prvních Urbancových činů na pozici prorektora SU pro rozvoj se na jaře 1995 stalo iniciování vzniku Novin Slezské univerzity. Jejich nulté číslo neslo datum 13. června onoho roku. Tiráž vydání vedle Urbancova jména uvádí i jméno fotografa a dlouholetého tajemníka opavského Institutu tvůrčí fotografie Vojtěcha Bartka (1942-2013), dalšího z těch, kdo na Filozofické (dnes Filozoficko-přírodovědecké) fakultě působili hned od prvního semestru výuky. Redakční radu Novin Slezské univerzity doc. J. Urbanec řídil až do konce února 2001. Ještě poté však do nich rád přispíval a těšil se z jejich obsahu i rostoucího rozsahu.

Mnohokrát se Jiří Urbanec vyjádřil, jaké potěšení mu rozvoj naší univerzity činí. „Osudové 17. září 1990, kdy Akademický senát Masarykovy univerzity schválil zřízení fakult v Opavě a v Karvině, je pro mě šťastným datem. Od něho se vše odvinulo a šířilo jako lavina zasahující stále širší kruhy,“ připomněl před svými osmdesátinami. S podobným optimismem hovořil pokaždé také o soutěži mladých prozaiků Hlavnice A. C. Nora, s jeho jménem neodlučně spjaté. Při loučení s ní letos v září mu hlavníčtí organizátoři projeví uznání, jehož si velmi cenil. „Bez vašeho vedení poroty by soutěž vzniknout ani nemohla,“ vyslechl na svou adresu.

Když nás tedy zastihla zpráva o jeho odchodu, jako symbolicky v den, kdy se na SU volbou rektora rozhodovalo o jejím dalším osudu, nemohli jsme uvěřit. Ano, věděli jsme, že je velmi vážně nemocen, ale nikdo si nechtěl připustit, že se na „svou“ univerzitu už nevrátí. Je tomu tak a bude nesnadné se s tím smířit, jakož i dostát jeho

odkazu, v němž Slezské univerzitě náleží nejpřednější místo. Jsme si toho plně vědomi a doc. Jiřímu Urbancovi, nositeli Zlaté medaile SU, upřímně děkujeme. Jako učiteli, jako organizátorovi kulturního života, jako velkému Slezanovi a jako člověku, jehož myšlenky pro nás zůstávají trvalou inspirací.

Bc. Martin Kůs, vztahy s veřejností

Slezská univerzita v Opavě

Olbrichova 25, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

Slezská univerzita v Opavě vznikla po listopadu 1989 nejprve jako dvě fakulty Masarykovy univerzity v Brně a následně Zákonem České národní rady z 9. července 1991 pak z těchto dvou fakult vznikla Slezská univerzita se sídlem v Opavě. Jedná se o veřejnou vysokou školu sídlící v Opavě a Karviné. V současné době má čtyři součásti: Filozoficko-přírodovědeckou fakultu v Opavě, Obchodně podnikatelskou fakultu v Karviné, Fakultu veřejných politik v Opavě a Matematický ústav v Opavě. Na ústavech, katedrách a specializovaných pracovištích univerzity v současnosti studuje na osm tisíc posluchačů.

Více o univerzitě a dění na ní najdete na www.slu.cz a www.inoviny.slu.cz